

پایداری در معماری و شهر سازی

International Congress on Contemporary Sustainable Architecture and Urbanism

بررسی تناسبات حمام های ایرانی با رویکرد اقلیمی نمونه موردی حمام نوبر تبریز

ندا علی پور حصار

دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد واحد بین المللی جلفا

چکیده

نیاز به زدودن بدن از ناپاکی ها به طور حتم از روزی که بشر پا به زمین نهاده با او بوده و او برای رفع این نیاز راه هایی را آزموده است. اگرچه یافته های باستان شناختی در دوران تاریخی دلالت بر استفاده عمومی از گرمابه ها ندارد، لیکن مکان های استحمام و شستشوی بدن چه به عنوان یک ضرورت بهداشتی و چه به عنوان یک عمل آئینی تا پایان این دوران کاربرد داشته اند. با گسترش اسلام در سرزمین های مختلف، حمام به عنوان یک بنای مهم معماری در جهان اسلام توسعه یافت. حمام بنایی ارزشمند است که پیوند محکمی با فرهنگ مردم داشته و محل برخورد موضوعات متنوعی همچون طب و سلامتی، زیبایی و آراستگی، آرامش تن و مکانی برای سرگرمی های متنوع و اجرای مراسم های سنتی ملی و مذهبی بوده است. با وجود اینکه حمام محیطی نسبتا بسته است و ارتباط کمی با شرایط اقلیمی و پیرامون خود دارد، با بررسی معماری حمام ها در اقلیم های مختلف تفاوت هایی در ساختار و معماری آنها مشاهده می گردد.

نوشتار حاضر بر اساس روش تحلیلی - توصیفی و بر اساس مطالعات میدانی و منابع کتابخانه ای تنظیم گردیده است. هدف از این پژوهش آشنایی خوانندگان گرمای با ویژگی های معماری حمام های سنتی ایرانی با رویکرد اقلیمی آن ها و معرفی فضاهای شاخص و بررسی تکنیک های ساخت و عملکردی این حمام ها، به عنوان مهم ترین ویژگی های این ابنیه تاریخی نگارش یافته است.

واژه های کلیدی: تناسبات، حمام ایرانی، اقلیم، حمام نوبر تبریز.